

Fot. 3. Stretching kończyny piersiowej konia (fot. E. Jastrzębska)

przez środowisko branżowe i zatwierdzonych przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej będzie mógł zajmować się fizjoterapią weterynaryjną.

Praca zoofizjoterapeuty bywa trudna, gdyż pacjentem jest zwierzę, którego zachowanie bywa często nieprzewidywalne. Niezbędna jest znajomość behawioru leczonych gatunków zwierząt, by móc odczytywać przekazywane przez pacjenta sygnały i w porę na nie reagować [16, 20, 21, 24, 26, 27, 30]. Najlepiej, jeśli zabiegi będą akceptowane przez zwierzę, jednak na to nie zawsze można liczyć. Strach, ból i inne nieprzyjemne doznania będą ograniczały zaufanie zwierzęcia w stosunku do terapeuty, dlatego terapię trzeba rozpocząć od nawiązania kontaktu z pacjentem, hojnie nagradzając każde właściwe zachowanie [2, 3, 34]. W czasie choroby lub stresu dobrostan zwierzęcia jest zaburzony, trudno więc oczekiwać od niego pełnej akceptacji naszych czynności [12, 25]. Jednak, gdy zwierzę poczuje ulgę w bólu lub przyjemne doznania, np. wynikające z masażu, terapia stanie się bezpieczna dla obu stron.

W profilaktyce i leczeniu zwierząt nie można zapominać o prawidłowym żywieniu, właściwie prowadzonym treningu, odpowiednim obciążeniu podczas zawodów, pracy właściciela (np. jeźdźca, luzaka), obsłudze (np. pracownik stajenny), stosowanym sprzęcie (np. jeździeckim) oraz zabiegach pielęgnacyjnych niezbędnych dla zdrowia zwierzęcia (szczepienia, odrobaczenie, zabiegi stomatologiczne, kowalskie itp.) [8, 24, 30].

Większa świadomość właścicieli, którzy z własnej inicjatywy próbują szukać różnych metod rehabilitacji swoich zwierząt,

motywuje lekarzy weterynarii do poszukiwania innych, niż na przykład farmakologiczne, metod leczenia [10]. To właśnie dzięki świadomym właścicielom zwierząt jest szansa na rozwój zoofizjoterapii w Polsce. Skoro z powodzeniem stosuje się fizjoterapię w leczeniu ludzi, dlaczego miałyby ona nie dać pozytywnych rezultatów w terapii zwierząt amatorskich, towarzyszących lub nawet gospodarskich? Dajmy szansę swoim zwierzętom na poprawę jakości ich życia, poprzez wprowadzenie zoofizjoterapii, jako metody profilaktyki zdrowotnej i leczenia występujących już schorzeń.

Literatura: 1. Bałucińska B., 2013 – Vet Personel 4, 40-43. 2. Bargielowska K., 2012 – Vet Personel 4, 38-41. 3. Bargielowska K., 2013 – Vet Personel 3, 36-38. 4. Bauer A., Wiecheć M., 2012 – Przewodnik metodyczny po wybranych zabiegach fizykalnych. Markmed Rehabilitacja SC, Wrocław. 5. Bjordal J.M., Couppé Ch., Chow R.T., Tunér J., Ljunggren E.A., 2003 – Australian J. Physiotherapy 49, 107-116. 6. Bocheńska A., Kaniewska A., 2013 – Vet Personel 4, 28-32. 7. Bocheńska A., Kaniewska A., Monowid T., Petrykowska K., 2013 – Vet Personel 3, 20-24. 8. Bromiley M., 2008 – Equine injury therapy and rehabilitation. Blackwell Publishing, Oxford. 9. Carati C.J., Anderson S.N., Gannon B.J., Piller N.B., 2003 – Cancer 98 (6), 1114-1122. 10. Dębska I., 2012 – Vet Personel 2, 27-28. 11. Dyer L., 2007 – Back to work. How to rehabilitate or recondition your horse. Trafalgar Square Books, Vermont. 12. Dziubek A., 2012 – Vet Personel 1, 32-35. 13. Focke H., 1982 – Der Praktische Tierarzt 7, 616-620. 14. Gur A., Karakoc M., Cevik R., Nas K., Sarac A. J., Karakoc M., 2003 – Lasers in Surgery and Medicine 32, 233-238. 15. Izzo A.D., Richter C.P., Jansen E.D., Walsh J.T., 2006 – Lasers in Surgery and Medicine 38 (8), 745-753. 16. Kaleta T., 2003 – Zachowanie się zwierząt. Zarys problematyki. Wyd. SGGW, Warszawa. 17. Kaniewska A., 2011 – Vet Personel 1, 38-39. 18. Kizerwetter M., 2013 – Vet Personel 3, 15-18. 19. Kościelski P., 2014 – Vet Personel 3, 32-35. 20. Kuhnke-Bernecka M., 2014 – Vet Personel 1, 40-44. 21. Millis D.L., Levine D., Taylor R.A., 2007 – Rehabilitacja psów. Elsevier Urban & Partner, Wrocław. 22. Porębińska A., 2013 – Vet Personel 4, 33-39. 23. Porębińska A., 2013 – Vet Personel 2, 23-26. 24. Pruchniewicz W., 2003 – Akademia jeździecka. Chaber PR, Warszawa. 25. Puchała P., 2014 – Masaż konia receptą na zdrowie. Happy Horse Massage, Paulina Puchała. 26. Roberts M., 1998 – Człowiek, który słucha koni. Media Rodzina, Poznań. 27. Roberts M., 2002 – Czego uczyć nas konie. Media Rodzina, Poznań. 28. Rochkind S., Nissan M., Alon M., Shamir M., Salame K., 2001 – Lasers in Surgery and Medicine 28, 216-219. 29. Sieroń A., 1998 – Acta Bio-Optica Informatica Medica 4 (1), 1-2. 30. Skorupski K., 2006 – Psychologia treningu koni. PWRiL, Warszawa. 31. Soroko M., 2014 – Termografia koni w praktyce. Stowarzyszenie na Rzecz Zrównoważonego Rozwoju, Wrocław. 32. Stopyra A., Peczyński Z., Radwińska J., 2011 – Weterynaria w praktyce 9, 76-80. 33. Tuner J., Hode L., 2010 – The new laser therapy handbook. Prima Books AB, Sweden. 34. Wierzbička I., 2011 – Vet Personel 1, 51-53. 35. Wojciechowski R., Sterna J., Lechowski R., 2004 – Życie Wet. 79, 216-220.

Z działalności Poznańskiego Koła PTZ

Zbigniew Sobek

Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu

W ubiegłym roku Zarząd Poznańskiego Koła PTZ zdecydował o ogłoszeniu nowego konkursu – Konkursu na najlepszą pracę inżynierską z zakresu nauk zootechnicznych. Regulamin konkursu zamieszczony został na stronie Koła: <http://www.up.poznan.pl/ptz/>. Po uzgodnieniu z Zarządem Głównym PTZ postanowiono, że I edycja konkursu będzie regionalna, traktowana jako pilotażowa dla ewentualnego rozszerzenia konkursu na cały kraj. Dlatego informacja o konkursie została rozpowszechniona i ograniczona wyłącznie do Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu.

Funkcję Przewodniczącego Komisji Konkursowej Zarząd Poznańskiego Koła PTZ powierzył prof. dr. hab. Włodzimierzowi

Nowakowi. Na konkurs zgłoszono 6 prac. Komisja Konkursowa uznała, że wszystkie prace spełniają warunki formalne określone w regulaminie. Komisja zdecydowała jednak o przyznaniu tylko jednej nagrody i jednego wyróżnienia.

Nagrodę zdobyła inż. Julianna Dudzińska za pracę „Parametry hematologiczne i biochemiczne krwi jako wskaźniki zdrowotności i produktywności drobiu” (promotor: dr hab. Sebastian Nowaczewski), natomiast wyróżnienie – inż. Anna Marchewka za pracę „Wzrost masy ciała młodych popielic *Glis glis* L. w warunkach hodowlanych” (promotor: prof. dr hab. Piotr Tryjanowski).

W nagrodzonej pracy przedstawiono obszerną charakterystykę krwi ptaków jako płynu fizjologicznego, ze szczególnym uwzględnieniem tych parametrów, które są ważne z punktu widzenia zdrowotności organizmu (np. obraz czerwonokrwinkowy, cholesterol i trójglicerydy, glukoza, enzymy wątrobowe). Dokonana została analiza czynników, które w istotny sposób oddziałują na parametry krwi, a pośrednio na uzyskiwane przez drób wyniki produkcyjne i reprodukcyjne. Na podstawie literatury naukowej wskazano na wpływ żywienia ptaków, a szczególnie podawania pewnych suplementów (zioła, witaminy, makro- i mikroelementy), wieku, płci i przebiegu inkubacji na wskaźniki hematologiczne i biochemiczne krwi. Wiele miejsca poświęco-

no fizjologicznym wskaźnikom stresu u ptaków oraz metodom łagodzenia jego skutków (np. dodatek witaminy C do paszy). W swojej pracy autorka nie skupiała się jedynie na najpopularniejszych ptakach użytkowych, jak kura, indyk, kaczka, ale sięgnęła również po publikacje dotyczące gatunków mniej znanych, np. bażant, czy egzotycznych jak emu (*Dromaius novaehollandiae*). Bardzo ważnym elementem pracy inżynierskiej było przedstawienie możliwości wykorzystania programu cyfrowej analizy obrazu (MultiscanBase) w badaniach hematologicznych. Autorka przedstawiła krok po kroku kontrastowanie i filtrowanie wykonanych i wybarwionych wcześniej rozmazów, a wykonane i zapisane obrazy pozwoliły na dokonanie pomiarów elementów morfotycznych krwi (erytrocyty i leukocyty). Reasumując można stwierdzić, iż nagrodzona praca inżynierska może być swego rodzaju uzupełniającym kompendium wiedzy dla zootechników, ale również przyszłych lekarzy weterynarii w zakresie fizjologii i biochemii ptaków.

Ufundowane przez Koło nagrody pieniężne wynosiły: I nagroda – 300 zł, wyróżnienie – 100 zł. Nagrody wręczono na zebraniu referatowym Poznańskiego Koła PTZ, które odbyło się 28. maja 2015 r. W drugiej części zebrania mgr Marta Czekalska z Wielkopolskiego Centrum Hodowli i Rozrodu Zwierząt wygłosiła referat na temat „Hodowla bydła mlecznego w dobie selekcji genomowej”.

W zebraniu wzięło udział 60 osób, w tym studenci, nowi członkowie PTZ, którzy uczestniczą w kursie inseminacji. Kurs inseminacji został zorganizowany dla 20 osób i w 90% sfinansowany przez Poznańskie Koło PTZ. Kurs będzie zakończony egzaminem i wydaniem stosownych dyplomów oraz certyfikatów.

Obecnie trwają prace organizacyjne dotyczące kolejnych kursów przygotowujących naszych członków do praktycznej realizacji zawodu zootechnika. Dla zakwalifikowanych uczestników kursów chcielibyśmy utrzymać wysoki stopień dofinansowania ze środków Koła.

W ramach dorocznego, 66. Zjazdu Europejskiej Federacji Zootechnicznej, który w tym roku odbywać się będzie w Warszawie w dniach 31.08-04.09.2015, przewidziane są także obrady

KRAJOWEGO FORUM NAUKA-PRAKTYCE.

Obrady Forum odbędą się w piątek **4 września 2015 r., w godz. 8.30 – 18.00**, w budynku Wydziału Nauk o Zwierzętach SGGW (Warszawa, ul. Ciszewskiego 8) i przeznaczone są przede wszystkim dla polskiego środowiska zootechnicznego. Referaty wygłoszą i dyskusję poprowadzą goście z Polski i ze świata, zaproszeni przez Polski Komitet Naukowy Zjazdu i przez EAAP. Obrady Forum będą tłumaczone symultanicznie na język polski i angielski.

Program

08³⁰ - 12³⁰ **Monitoring jako pomoc w zarządzaniu stadami bydła i trzody chlewnej**

Prowadzący dyskusję: Zygmunt Maciej Kowalski

- Monitoring prawidłowości żywienia krów mlecznych w okresie przejściowym – *Zygmunt Maciej Kowalski, Katedra Żywienia i Dietyki Zwierząt, Wydział Hodowli i Biologii Zwierząt, Uniwersytet Rolniczy w Krakowie*
- Monitoring dobrostanu i zdrowia krów mlecznych – *Christopher Harold Knight, Institute of Veterinary Clinical and Animal Sciences, University of Copenhagen, Denmark*
- Afrykańska gorączka świń w Europie – monitoring i kontrola rozprzestrzeniania się – *Zygmunt Pejsak, Instytut Weterynarii w Puławach*
- Monitoring chorób endemicznych w stadach trzody chlewnej – *Dominiek Maes, Ghent University, Belgium*

14⁰⁰ - 18⁰⁰ **Selekcja genomowa w praktyce**

Prowadzący dyskusję: Ignacy Misztal

- Wstęp do selekcji genomowej: aktualny stan wiedzy, koszty i korzyści, trudności w zastosowaniach komercyjnych – *Ignacy Misztal, University of Georgia, USA*
- Selekcja genomowa w praktyce – *Tom Lawlor, Holstein Association USA, Brattleboro, VT, USA*
- Nauka płynąca z wdrażania w praktyce oceny genomowej u różnych gatunków zwierząt domowych – *Daniela Lourenco, University of Georgia, USA*
- Aktualny stan selekcji genomowej w polskiej hodowli bydła mlecznego – *Marcin Pszczola, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu*

Opłata rejestracyjna, która pokrywa koszty udziału w obradach, materiałów konferencyjnych i obiadu, wynosi 120 PLN. Wszyscy zainteresowani udziałem w obradach Forum mogą się rejestrować przy wykorzystaniu formularza rejestracyjnego na 66. Zjazd EAAP, dostępnego po polsku na stronie internetowej http://eaap2015.syskonf.pl/registration_form. Jako RODZAJ UCZESTNICTWA zaznaczyć należy opcję „Uczestnik TYLKO Krajowego Forum Nauka-Praktyce (120 PLN)”. W razie problemów z rejestracją należy skontaktować się z p. Agnieszką Bryk (tel. +48 12 42 27 600).

Równoległe do obrad Krajowego Forum Nauka-Praktyce, w dniach 3 i 4 września odbywać się będzie także Wystawa Zjazdu EAAP zatytułowana tak samo jak cały Zjazd „Innowacje w produkcji zwierzęcej: od idei do praktyki”. Wszystkich, którzy zechcą się podzielić wiedzą nt. wdrażania do praktyki nowatorskich idei zapraszamy do wzięcia w niej udziału. Więcej informacji na jej temat znajduje się na stronie <http://eaap2015.syskonf.pl/exhibition>. Zgłoszenia do udziału w Wystawie przyjmuje Sekretariat Zjazdu: tel.: +48 12 4227600, faks +48 12 4213857, e-mail: eaap2015@symposium.pl. Osoba do kontaktu: Agnieszka Bryk.

Więcej informacji na temat 66. Zjazdu EAAP znajduje się na stronie www.eaap2015.org.

W imieniu gospodarzy i organizatorów serdecznie zapraszam do wzięcia udziału we wszystkich wydarzeniach.

*Prof. dr hab. Roman Niżnikowski
Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego
Prezes Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego*